

som omhandles i det ene af Forslagene, men Staten tager sin Kompensation, — ganske vist ikke fuldstændig, men for Størstedelen — gennem en ny Skat, en Indkomst- og Formueskat. Og skal det Maal, jeg nævnde, naas, maa der ske en Forskydning i Skatterne paa en saadan Maade, at der opstaar en Lettelse for Landkommunerne med Hensyn til Hartkornsskatterne. Hvis ikke dette blev Tilfældet her gennem disse Foranstaltninger, saa vilde Formaålet med den Reform, som er tilsigtet ved Forslagene, slet ikke kunne naas. — Man har sagt, at det var en Forskydning fra Land til By, men det er ikke berettiget at udtrykke Sagen saaledes; det er en hel ny Skat, som indføres, en Skat, som efter min Opfattelse rammer Skatteevnen saa retfærdigt, som det overhovedet er muligt at gøre det. Man staar med Hensyn til Skatter saaledes, at den fulde Retfærdighed aldrig naas; man kan kun naa den delvis, og jeg ser ikke rettere, end at man gennem en Indkomstskat naa saa vidt i Retfærdighed, som det overhovedet er muligt. Derigennem rammer man, som sagt, Skatteevnen, og da Skatteevnen maa siges at være stærkere i Kjøbenhavn end i Købstæderne, og stærkere i Købstæderne end paa Landet, saa vil Resultatet ganske vist blive det, at man i Fremtiden vil komme til at yde henholdsvis i Kjøbenhavn og i Købstæderne større Skattebeløb til Staten, end Landet vil komme til at yde. Men jeg gentager det: Dette er en Følge af, at Skatten paabyrdes i Forhold til Skatteevnen.

Med Hensyn til denne Reform venter jeg vel, at der her i dette høje Ting vil komme Indsigelser frem; jeg antager, at der her er adskillige, som i og for sig ikke have nogen Sympati for Indkomst- og Formueskatten. For mange staar det vel saaledes, at hvis man endelig skal gaa til ny Skatter i den Retning, skulde man søge en Indkomstkildebeskatning. Dette tror jeg ikke, det vil være muligt, at naa paa en saadan Maade, at det er tilfredsstillende; men jeg skal forbeholde mig at udtale mig nærmere derom senere. — Ikke heller vil det vel tiltale en Del af de ærede Medlemmer af dette høje Ting, at man opgiver en Del af de direkte Statskatter. Men paa den anden Side ser jeg ikke nogen anden Maade at naa det Maal paa, som jeg mener, denne Reform tilstræber, nemlig at lette Hartkornskylderne i Landkommunerne. Man har tidligere sagt det ad andre Veje, navnlig ved at lade Staten overtage Udgifter, som nu paahvile

Kommunerne, men jeg tror ikke, at disse Veje ere farbare. Jeg tror, som sagt, at naar man overhovedet vil udrette noget paa dette Omraade, er der ikke anden Vej at gaa end denne. — Indkomst- og Formueskatten har tillige sit Forsvar deri, at det efter det Forslag, som her foreligger, er en meget lemfældig Skat. Den skal jo udredes med $1\frac{1}{4}$ pCt. af Indtægten og $\frac{9}{10}$ pro mille af Formuen. Naar saa dertil kommer, at der gennem Overførelsen af de direkte Skatter ydes Kommunerne og Kommunernes Beboere en Lettelse; saa vil den Forøgelse, som denne Skattereform medfører i Skattebyrderne, for de enkelte ikke blive større, end at den — derom er jeg overbevist — vil kunne bæres; — men en særlig Fordel ved de Love, som jeg her har nævnt, ser jeg for mit Vedkommende i den Virkning, som jeg mener, de ville have med Hensyn til den kommunale Beskatning i sin Helhed; for saa vidt ser jeg altsaa videre ud i Fremtiden. Det foreligger ikke nu; men det er min Overbevisning, at hvis man kommer til en Indkomst- og Formueskat, saa vil man derigennem i Tidens Løb sikkert naa til dette, at man vil kunne foretage en Reform i den personlige Kommuneskat, og det er jo noget, hvorpaa der nu er blevet arbejdet i en meget lang Arrække Gang efter Gang, uden at det er lykkedes, hidtil at komme til en Løsning, ja, jeg kan gerne sige, at man tværtimod er kommen længere og længere bort fra Løsningen. Og det ligger, tror jeg, ganske naturligt deri, at den personlige Kommuneskat hos os er ordnet paa en saadan Maade, at den vil være en ligefrem Hindring for en stykkevis Reform paa dette Omraade. Vi have jo en personlig Kommuneskat, der ydes efter forskellige Regler i Kjøbenhavn, i Købstæderne og paa Landet, og indtil man naar til at faa denne personlige Kommuneskat, saaledes, at den syares efter de samme Regler overalt, vil man ikke kunne faa nogen Reform, der vil have nogen væsentlig Betydning.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg henholde mig til en Udtalelse, som jeg fremkom med i Foraaret ved Slutningen af sidste Rigsdagssamling i Folketinget. Jeg udtalte den Gang, at jeg vilde fremsætte de Forslag, som jeg her ved nu forelægger paa Tingets Bord, i den samme Form, hvori de vare vedtagne af Folketinget, og at jeg vilde gøre dette, for at Forslagene kunde tjene som Grundlag for en Forhandling mellem begge Ting; og i det Haab, at det saa vil kunne lykkes ved gensidig Imødekommenhed at føre disse